

Közvetési díj helyben:
 Egész évre . . . . 8 frt
 Félévre . . . . . 4 frt
 Negyedévre . . . 2 frt
 Vidékre 1 forinttal több.

Hirdetési díj:
 Egész oldal . . . 20 frt
 Fél oldal . . . . 10 frt
 Negyed oldal . . 5 frt
 Ezenfelül minden hirdetésnél
 30 kr kincst. illeték fizetendő.

SZABADSÁG.

MEGJELENIK : VASÁRNAP.

Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 VII-ik kör, Virág-utca
 337. házszám.

Ugyan a köziratok, mint a hirdetések ott vétetnek fel.

„Nyiltér”-sora 15 kr.

Kisebb hirdetéseknel minden szó után 5 kr és a kincstári illeték számítottatik.

Kossuth Lajos állapotáról különféle hírek keringenek. Hogy nagy beteg és hogy a katasztrófa beálltától minden nap tartani kell, az bizonyos, de a mi értesülésünk szerint ma még él.

Törvényhatósági közgyűlés.

Szabadka város újabbkori történetében páratlan dolog esett meg az e hó 8-án lefolyt rendes havi közgyűlésen.

A tárgysorozat hosszu volt, választás is került napirendre és így a bizottsági tagok is szép számban megjelentek.

És mindennek daczára egy és fél óra alatt keresztül szaladtak egy hosszu tárgysorozaton, s még ahhoz sem volt szava senkinek, hogy tanácsos-e ez idő szerint 4000 hold homokot kivágni az erdőüzemből, amikor az erdősisítésre épen a mi városunkra nagyon, — de nagyon nagy szüksége van.

A legcsekélyebbnek látszó ügynél kezdett kitörni a vihar, de az is egy nyári átvonuló zápor jellege mellett néhány percz alatt lecsendesült.

Mi is volt ez?

Egy kis szegényfoltja a városnak, és az értelmetlenebb tömeg közgyűlési többségének egy újabb megnyilatkozása.

Szabadka városnak dalárdája 30 esztendő óta folytonosan volt, de nem egy, hanem évről évre alakulni kezdett újabb és újabb, azonban: a gyermek megszületett, és a mint mondani szokták, a gyermeket első fürdővizével ki is öntötték.

Számot tévő dalárdánk tehát ez ideig soha sem volt.

Ma van.

És ez az egyetlen társadalmi intézményünk csak annyit kért a várostól: segít-e neki 1000 frttal, hogy az országos daláregyesület fumei hangversenyén szerepelhessen és megmutathassa, hogy Szabadkának is van anyi intelligens eleme hogy az ország többi városaival versenyre tud szállani.

Szabadka?

Hiszen Szabadkán ilyent kérni szinte nevetséges.

A mi közgyűlési tagjaink legnagyobb része csak a kenyérosztogatást szereti, amikor aztán a tejfelt le is szedi mert: a választás után az a boldog megvá-

lasztott férfi vagy asszony kénytelen a sörös poharakat 100 számra utaztatni. Volt ennek a közgyűlésnek egy másik baja is.

Évekem át felszólaltunk ama visszafelé ellen, hogy a közgyűlési terembe boldog boldogtalan befurakodhatik és ott lármájával befolyásolhatja a közgyűlési tagokat.

Ez most is megtörtént; és anyira szemtelenül hogy a főispán kénytelen volt a rendőrkapitányt felhívni: ürittesse ki a termet a választásoknál érdekelt de szavazattal nem bíró „vigéczek”-től mert ezek a „vigéczek” hova — tovább szemtelenek kezdenek lenni.

A közgyűlés részletes lefolyása:

Olvastatott Mamuzsics Mátyás prépost indítványa egy rókusai plébánia lak építése tárgyában, kiadatott a tanácsnak, hogy a költségek fedezéséről javaslatot dolgozzon ki. — Egy új gymnásiumi épület emelése tárgyában a közokt. ministerium leiratot intézett a városhoz; kiadatott a szakbizottságnak. — A Szabadka-palicsi villamos vasut üzletberendezési tőkéjének 900,000 koronára történt felemelése, tudomásul vétetett. — A sertés telepek áthelyezésére a keresk. miniszter még 2 havi halasztást ad, melynek lejártá után az ügy végleg rendezendő; tudomásul vétetik és rendkívüli közgyűlésen rendeztetni fog. Az építési anyagok m-reteire vonatkozó szabályrendeletet a belügyminister jóváhagyta és 1895 január 1-én életbeléptetendő, — ellenben a szikviz és ásványvizek megadóztatását célzó szabályrendeletet nem hagyta jóvá a minister, mert ugymond Szabadka város közönségének ez idő szerint még nem lévén elegendő mennyiségű ivó vize, a szik és ásványvizeket inkább egészségi szempontból használja; — tanács javaslata, hogy a szabályrendelet újból felterjesztessék — elfogadtatik. — A II. alkapitányi állásra Jaminczky János választatott meg Kuloncsics Károly, Hodossy László és Buchwald Simon ellenében. A választás felállítás útján ejtetett meg, a többség Jamnitzky mellett volt. — A helybeli dalegyesület a fumei országos dalár ünnepélyen leendő részvételre segélyt kért; a közgyűlés 500 koronát szavazott meg. — A gymnásiumi tanári kar jegyzőjének 50 fr. tiszteletdíj szavaztatott meg. — A „Szemere” szoborra és erdélyrészi kárpátiegyesületnek 50-50 korona szavaztatott meg. — Özv. Balás Imréné nyugdíja 400 fr. és 80-80 fr. neveltetési díjban állapított meg. — Hodossy László aljegyző

hivatalába visszahelyeztetik és visszatar-tott fizetése kiutalványozni rendeltetik. — Simon János palicsi gépész felebbezése az általa eddig használt famenyiség további kiszolgáltatása végett a tanács javaslata folytán elutasítottatik. — Hartl és társai kérvénye a Mária Valeria kórház telkén építendő kútra vonatkozólag helyben hagyatott.

Komédia.

Szinügyi bizottságunk f. hó 5-én d. u. 5 órakor gyűlt össze, a városháza tanács-termében, hogy színházunk 1894/95 évi bérletére beérkezett pályázatok fölött döntsön.

Jelen voltak:

Sziebenburger Károly elnök, Olsavszky Jenő alelnök, Vojnits Félix főjegyző mint előadó. Birkáss Gyula, Demidor Imre, Antunovich József, Geiger A. Mór, Haverda Boldizsar, Mamuzsics Ágoston, Milassin Ignác, Milko Izidor, Sziklai Soma, Petrovits Dusan, Vojnits Imre, Vojnits Lajos, ifj. Vojnits István, Vojnits Máté és Frankl István bizottsági tagok.

Sziebenburger Károly üdvözlővén a szokatlan nagy számban megjelent bizotts. tagokat, fejtegeti a mai választás előzményeit és mielőtt Vojnits Félix előadó a beérkezett 9 pályázó kérvényeinek felolvasásához fogott volna, Birkáss Gyula szinügyi biz. tag indítványozza, miszerint ezek a szervezeti szabályzat 13. §-a értelmében a központi igazgató tanácsnak véleményezés végett terjesztessenek fel és csak a vélemény beérkezése után vétessenek a kérvények érdemileg tárgyalás alá.

Erre Dr. Sziklai Soma biz. tag azzal az indokolással, hogy ebből az elhalasztásból senkinek sem anyagi haszna vagy kára ne háromoljék, — kijelenti miszerint az indítványt elfogadja azzal a módosítással, hogy a beérkezett kérvények azon stádiumban tárgyalassanak a véleményezés után a mint azok a bizottsághoz benyújtottak. Az indítvány és illetve ellenindítvány fölött történt szavazás után a bizottság, mielőtt még Vojnits Félix egész helyesen a mellett érvelt, hogy ez nem a bizottság, hanem a tanács hatásköréhez tartozik — Birkáss indítványát elfogadta. Így a bizottság a döntést f. hó 11-re határozta.

A szinügyi bizottság emez eljárása szerintünk legalább is komédiának mondható, de mindenesetre nagy szegénység és tehetetlenségre vall. Hiszen eddig még nem volt eset arra, hogy a bizottság, vagy a tanács a szerv. szabályzat fentemlített szakaszát igénybe vette volna. Hát a mi szinügyi bizottságunk még annyi tehetéssel sem bírna, hogy a beérkezett pá-

lyázókat önmaga bírálhassa meg? Sejtjük, hogy ennek a váratlanul közbejött coup-nak más háttéré van, amit Sziklai biztag nem eléggé magyarázott ki, de mi ezt adandó alkalommal felderítjük.

Öngyilkos községi jegyző.

Radimetzky Ferencz, „Bácska-oroszág“ gavallér nótáriusa Topolya községnek 10 éven át volt jegyzője f. hó 3-án este a Topolyáról Szabadkára induló 10 órai vonatnak egyik félreeső helyén egy biztonságos forgó pisztolyal szájába lött és nyomban meghalt. Az utasok egyike meghallván a lövést, megnyomta a vészjelzőt, mire a vonat nyílt pályán megállva, az utasok a történetekről értesültek. A vonat gyorsított sebességgel indult be Szabadka állomására, a hullát kitették és a rendőrség rögtön intézkedett ennek a bajai sirkert halottas kamrájába leendő elhelyezése végett. Az öngyilkos teteme hétfőn d. e. 10¹/₂ órakor egy ujonan készült sirboltba helyezték el. Az elhunyt családján és rokonain kívül a helyben állomásozó huszár ezred tisztikarának egyrésze is megjelent.

Radimetzky öngyilkossági esete beavatott körökben nem szült különös meglepetést, mert erre ugyiszólván minden órában el voltak készülve, amenyiben zilált anyagi helyzete már régebb idő óta közszejön forgott és ő maga is többször nyilvánította környezetét, hogy véget vet életének. Eme szándékát hozzátartozói előtt anyiszor ismételte, hogy egyik sógora, valahányszor vele találkozott, ezzel fogadta: „Te még mindig élsz?”

A községbeli lakosok is nyugtalankodni kezdtek, nagy bizalommal voltak hozzá és évek óta rábízta adófizetéseiket, és midőn egyik másik adófizető hátralék miatt felszólítva, sőt ekzekválva is lett, mindig ügyesen kitudta magát vágni és a feleket megnyugtanni.

Végre bekövetkezett a katasztrófa, megszűnt a nagy uri lábón való életmód a kiváló nagy és fényes háztartás, a mesés költsékezés, a nagyuri tempó.

Hir szerint a Radimetzky által elsikkasztott összeg meghaladja a 40,000 frtot.

A vizsgálat folyik.

Az öngyilkos alapjában véve jóra való tisztességes szép társadalmi állást elfoglaló, az egész megyében előnyösen ismert egyéniség volt, ki nagy költsékezés, gavallér életmódja és pazar fényűzése által magához tudta hódítani a megye legelőkelőbbjeit is. Háztartása, uri tempói egy dúsgazdag emberre vallottak és kiváló vendégszeretetének híre elterjedt az egész megyében sőt azon túl is.

Ha egyéb fényűzésén kívül csak azt említjük meg, hogy topolyai házában 14 pazarnál pazarabb szoba volt berendezve, hogy nem egy, de több kettős sőt négyes fogatokat tartott, akkor megáll az embernek az esze, ha meggondolja, hogyan néhették az öngyilkos mesés pazaru életmódját ennek főlebbvalói a fő és alispán, kik szinte nem egyszer voltak nála vendégségben, nála annál a községi jegyzőnél ki 10 évvel ezelőtt minden vagyon nélkül került Topolyára és egyszerű jegyzői fizetéséből oly pazarlást vitt végbe.

Igaz, hogy az elhunyt páratlan jó családapa, jó pajtás, vendégszerető gazda volt.

Hiszen nem létezett küldöttség, bizottság, polgári vagy katonai mely házában fényes elhelyezésre nem talált volna. De hát különös az mégis, hogy mindezen senki előtt éveken át fel nem tűnt. Értjük azt, hogy Radimetzky nemcsak magánosokat, de mint már említettük egész küldöttségeket szívesen fogadott házában, de hogy egész éven át, minden alkalommal heteken keresztül tartó estélyeket rendezzen, anélkül hogy főlebbvalói ezen megítélőzzenek, ez igazán majdnem hihetetlen. Radimetzky öngyilkosságának híre Topolyán nagy izgatottságot keltett, óriási az elkéseredettség a nép közt s alig van a községben lakós, ki megkárósítva nem lett. Az izgatalmat fokozza az a körülmény, hogy Márton Imre topolyai földadó nyilvántartót ugyan ez ügyből kifolyólag Császár Péter főszolgabíró letartóztatta és az ottani kir. bíróságnak adta.

És találkozott egy ember az országgyűlésen ki épen pár nappal előbb Olay Lajos képviselő vádjaira ezt felelte: hogy Bácskában minden rendben van.

IRODALOM, MŰVÉSZET.

Színház. A heti műsor darabjai — kettő kivételével — mind bérletszünetben mentek, meglehetősen telt ház előtt.

Szombaton páratlan bérletben telt ház előtt ment másodikszor a „Cziterás“. Az előadás minden részletében, még jobban sikerült mint az első.

Vasárnap: „A zsidó honvéd“ önmagát teljesen túlélt népszínmű, melyben Rakodczay, Laczko Aranka, Törökne, Ábray Aranka, Bihari, Fűredi, de különösen Szende Anna és Kövessy erősen küzdöttek a darab sikere mellett, de hiába.

Hétfőn: „Válás után“ francia bohózat és „Szerelmi varázslat“ vig operette Kövessy Albert rendezői jutalomjátékaul adott. Az általánosan kedvelt, sőt szeretettel bevezetett színészt telt házzal, egyszerű babékoszorúval és riadó éljenzéssel fogadta a publikum. Az előadás lelke természetesen a jutalmazott volt, ki minden jelenetével olyan „slagert“ vágott ki, amely vetekedett eddigi győzelmeivel. — coupleteit óriási tapsal ujjaszták meg.

Keddén és szerdán Török Irma k. a. a nemzeti színház kedvelt fiatal művésznője lépett fel mint vendég. Első nap „Dolovai nábob“ Jóób Vilnáját és második nap Shakaspeare nagyszabású tragoediájának (Romeo és Julia) Juliáját mutatta be.

Az előadások mind a két napon bérlet szünetben mentek, de azért a ház mindig megtelt, csak néhány előkelőség páholyja tátongott üresen a nézőtérre, hirdelve a tulajdonosok műpártoló áldozatkészségét.

A művésznő vendégjátékának hatása nem mondható oly egyetemesnek, mint például a Jászai Mari, vagy Prielle Cornéliáé. Voltak, kik hatástalannak mondták játékát, mások meg bírálni sem akarták nehogy szerzett impressioikat profanizálják. Abban azonban mindnyájan egy véleményen voltak, hogy Török Irma k. a. rendkívüli intelligenciával és színészi adományokkal megáldott művésznő. Finom érzést, mély gondolkodást mutat egész lényé, gestusa, hanghordozása, öltözködése, mosolya, sirása, szóval szerepsinek fölfogása eljátszása és színezése.

Kezeinek sajtáságos játéka, nyugtalan járása, hogy ruháján mindig igazit vala-

mit gyakran hajához kap mind arra vall, hogy Duse Eleonorát és a mi Jászainkat választá mintaképtül, de azért a legfontosabb dolgokban önálló gondolkozást produkál. A arcozmai csodálatos módon engedelmeskednek akaratának és a lelki indulatoknak kristálytisza tükrül szolgálnak. Ezt könnyen megfigyelhetjük mindkét szer, hogy szerencsénk volt a művésznőt körünkben láthatni.

Mint Jóób Vilma úgyszintén mint Julia elejinte kedves, vig, mérsékeltén büszke leánykát mutat. Lasanként gyűlni kezdnek a felhők és amikor sürűbben gyűlnek, lényé mindig változik, míg végre kitör az actio és az érzés — detailjainak egész tárháza tárul elénk.

Az ő realizmusa és naturalizmusa szerepe alakjait megeleveníti.

Egy fővárosi lap a jeles művésznőnek a nemzeti színházhoz való szerződésének idejében azt írta róla: „A fiatal színésznő végezte a színi tanodát és az onnét tiz év alatt kikerültek közt legtöbb reményre jogosít. Feltűnt ott a nyilvános vizsgákon kifejezésteljes szemével és a tájalmat igaz érzéssel viaszadni tudó hangjával. Most, hogy a nemzeti színház műértő publikuma előtt lebbentgeti szárnyait, minden újabb fellépése arra val, hogy szárnyaiban erő lakik.“

Csütörtökön f. hó 8-án „Ripp Van Winkle“ szép zenéjű operette ment másodikszor különböző szerep cserével. Így többek között Derrik polgármester szerepét Ferenczy, Ripp-Ripp szerepét Antal vette át. Az előadás nem elégitette ki a közönséget de különösen észrevehető volt a hiányos rendezés.

Pénteken: „Könyves Kálmán.“ A czim-szerében Rakodczay a művészet magaslatán volt.

HIREK.

— Városi közgyűléseink túltömöttsége esetén dr. Mukics Simon városi biz. tag tette meg azt az indítványt a legutóbbi közgyűlésen, hogy aki nem bizottsági tag, az hagyja el azonnal a termet. Ezt mi évek óta kérjük, kértük Kállay Albert főispansága alatt is, de kérjük most ujjalag a jelenlegi főispántól, hanem ezuttal kérelmünket megtoldjuk: van a közgyűlési teremnek 3 karzata, zárassa el az egyiket és a rongyos kocsmasztal helyett, a hol ma zsugorodnak a helyi lapok értesítői, nyitassa meg helyette pusztán a sajtó képviselői részére akár a bal, akár a jobb oldalit. De oda azután ne legyen bejárása senkinek, mert ezzel elérjük azt, hogy a közgyűlési tudósítások zavartalan hallgatás mellett közvetlen benyomás alatt tételnek közszé, de elérjük azt is, hogy ha egy fővárosi vagy vidéki hírlapíró Szabadkán megjelenik a város közgyűlési teremben tisztességes helyet találjon.

— A nemzet napszámosai. Ily jelzővel illetik meg a színészeket, és méltóan. De ha megilleti őket ez akkor első sorban a kardalososok azok kik a nemzet napszámosai mert a színháznak nevezett világot ábrázoló deszkáin működnek napról napra szerényen, de nélkülözhetlenül és a leszolgált fáradozások után kéri a jól kiérdemelt jutalmazást a nagyközönségtől. Ezek a kardalososok színi-előadásaink sikerre emelése mellett napról napra aránylag csekély díjazás mellett fáradoznak, kik közreműködésükkel csak a mások sikerét emelik. Ők külön külön semmi elismerést nem bírnak. Amint közös a munkájuk úgy közös jutalmazás kérik. Szombaton lesz jutalomjátékuk mely alkalommal a közkedveltségű „A két pisztoly“ fog előadatni. Jól kiérdemelt elismerés lenne.

ha műpártoló közönségünk tömegesen látogatna el a színházba.

— Hegyesi Mari, a nemzeti színház tagja kedden kezd meg három estére terjedő vendégszerelését. Fedora, Lowodi árva és Rafaél darabokban lép föl.

— **G. ntirozatlan hír.** A nálunk f. hó 6. és 7-én vendégszerelt Török Irma urhölgyet a budapesti nemzeti színház kitűnő fiatal tagját, megérkeztek a színházi bizottság elnöke Szibenburger Károly a vasuton — mint ez más városokban szokás — nagy tisztelettel fogadta, a város fogatán a szállodába kísérte, s innen ugyancsak a város fogatá a város különböző nevezetesebb utcáiba kalauzolta és a város nevezetességeit neki bemutatta. Este az előadás közben a fiatal művésznőt nagy kitüntetésben részesítették, gyönyörű virágoskorral és babérkoszorúval lepték meg. Az előadás után a színházi bizottság elnöke a fiatal művésznő és az ennek kíséretében volt anyját közközlésen igazi magyaros vendégszeretettel halmozta el.

— Egy másik hitelesebb forrásból azonban értesülünk, hogy a vendégművésznőt, az eddigi gyakorlat ellenére, a színházgató képviselőjén kívül, más nem fogadta. A színházi bizottság elnöke Szibenburger Károly a művésznőnél két napi itt tartzkodása alatt nem tisztelgett, magát ennek be sem mutatta. No de hát ezen nem is csodálkozunk, hiszen a tanár ur a lefolyt héten anyira el volt foglalva az itt járt különböző színház direktorokkal, hogy a vendégművésznő jelenlétéről tudomást sem vehetett. Azt pedig nem lehet kívánni az elnöktől, hogy az előadás utáni idejét a vendég körében töltsen. Mint halljuk, a fiatal művésznő mégis kíváncsi lévén Szabadka város színházi bizottságának elnökét megismerni, ebbeli óhaját egy a társaságában lévő ismert műmecenás előtt kifejezte ki ezt neki miután véletlenül az étteremben jelen volt — a távolról e szavakkal mutatta be: „ott csapja a szelet a másik asztalnál egyik színésznőnek!” Oh, ez az ur a színházi bizottsági elnök, lehetetlen mondá a művésznő, hisz ezt az urat én a színpadon tűzoltó uniformisban láttam. Szép fogalmat alkothat magának a fővárosi vendégművésznő a szabadkai színházi viszonyokról!

— **Jutalomjáték.** Hahnel Aranka, színházi társulatunk tehetséges s igyekvő tagjának hétfőn, márczius 12-én lesz a jutalomjátéka, mely alkalommal színe kerül „Fokról fokra” című életkép, a melyben a jutalmazandó a poetikus Mari szerepét adja. — A hét folyamán még egy jutalomjáték lend a Feherváry Ottóé.

— **Iskolai ünnepély.** Szép ünnepélynek voltunk szemtanúi múlt vasárnap délután. A helyb. izr. iskola tantestülete az iskolaszéki elnök Dr. Wiener Salamon születésének 60-ik és elnöki működésének 10-ik évfordulója alkalmával egy gyermekünnepélyt rendezett. Pontban 2 óraker nagy számú közönség, a tantestület, a növendékek legnagyobb része és az izr. hitközség elnökségének egy része megjelenvén az iskolaépület egyik termében, az ünnepelt férfit egy üdvözlő énekkel fogadták a gyermekek, majd Majländer Anna, egy gyönyörű szép I. oszt. növendék üdvözlő beszédet intézett az ünnepelt férfinak, mire Geiger Mariska, Szilasi Ernő, Bauer Ernő, és Hahn Imre növendékek Kumor Gyula által írt 1 felvonásos „Urhatnám Palkó, vagy az elbűvölt óra” című bohózatot adták elő általános tetszés mellett. A főszerep Hahn Imrének volt kiosztva, kinek bátor fellépése és férfias játéka nagyon tetszett. Erre volt még ének s szavalás, mivel a növendékek az üdvözlést befejezték. Az ünnepelt örömtől meghatott érzéssel, szép beszédben köszönte meg az őt ért megtiszteltetést, mire még Kunetz Mór hitközségi elnök intézett beszédet az ünnepelt férfinak, melyben ennek érdemeit sorolja fel, de egyúttal nem feledkezett meg arról, hogy önmagát és a vezetését alatt álló hitközséget is megdicsérje. Felmagasztalt fűt-fát csupán az erre leg-

legérdemesebb faktorokról a testületi tanítókról megfeledezett, mit a jelen volt vendégek egyike K. né asszony e megjegyzéssel oldott meg: „tessék a tanítóknak megköszönni, mert azok fáradtak az ünnepély rendezésével és gyermekeink nevelésével”. Emaz talpra esett, szinte szívből fakadt megjegyzés a jelen voltak éljenzésével fogadtatott. — Feltűnő és a szép ünnepélyre ugyiszólván egy setét árnyékot vetett az a különös körülmény, hogy az ünnepélyen Weiss testületi tanító nem vett részt, sőt növendékeit is a részvételtől eltiltotta. Mit jelentsen ez, nem tudjuk.

— **Meghívás.** A „Szabadkai kőművesek egyesületének” t. tagjai f. hó 18-án d. u. 2 óraker a Vass Adam-féle sörczarnok nagytermében tartandó rendkívüli közgyűlésére ez uton is tisztelettel meghívják. Tárty: folyó évi költségvetés megállapítása, beruházások eszközzése, gazdasági teendőik elintézése. Lulits Simon egyes. elnök.

— **Eltűnt könyvek** cím alatt a „Bácskai Ellenőr” legutóbbi száma azt a hírt közli hogy a szabadkai iparrestület előljárósága Pirnitzer Vilmos testületi könyvtárnokot — a könyvtár rendetlen kezelése miatt — állásától elmozdította s egyúttal meghagyta neki, hogy a leltár szerint hiányzó 23 darab könyvről 8 nap alatt számoljon el, mert különben a törvényszéknél fel fog jelenteni. — Az enyire felfujt dologból, meggyőződésünk után csak anyi igaz, hogy 5 könyv nincs a helyén mert olvasás végett ki van adva. Roszakaratu koholmány az egész, minek különben más célja akart lenni de nem sikerült.

— **Megállította a vonatot.** A f. hó 5-én d. u. Szabadkáról Szaged felé induló vonaton egy lakodalmi társaság is utazott. Az egyik lakodalmi vendég, kit a bőséges bevett siller nem volt képes felmelegíteni, hanem inkább fázott, a kupében lévő „hideg-meleg” jelzőt akarta igénybe venni, e helyet azonban a vészjelzőt találta meghuzni, mire a vonat Palics közelében megállott. A lakodalmi vendéget Palics állomáson kiszállították, azonban az állomási főnök — miután rendőr jelen nem volt — a deliquenst utnak bocsájtotta, mert a birságotással nem lévén a letartoztatottnál egy árva garas, — semmire sem ment. Hol a palicsi rendőrség?

— **Meghívó.** Márczius 15-ét a magyar nemzeti szabadság üjjászületése évfordulójának emlékére a beltéri osztályok tanító testülete az évforduló napján d. e. 10 óraker az iskolai épület dísztermében iskolai ünnepélyvel tartja meg, melyre a t. szülők és tanúgybarátok tisztelettel meghívóvatnak.

— **Strasser Henrik** kir. bírósági végrehajtó kedves és szeretetreméltó leányát Hermina kisasszonyt f. hó 18-án d. u. 4 óraker vezeti oltárhoz a helyb. zsinagógában Reich József fiatal rokonszenves fűszerkereskedő. Öszinte szívből gratulálunk az örömapának mint városunk régi jó és tisztelereméltó alakjának. A fiatal párnak pedig tartós boldogságot kívánunk.

— **Birkáss Lajos** szabadkai békebíró a túlerhelt munkával annyira el van halmozva, hogy dolgát végezni képtelen. Jelenlétét be is adta a felsőbb hatósághoz azonban ennek eredménye csak az lett, hogy tudomásul vették panaszát az intéző körökben, de hogy a peres feleknek is elégtétel adassék, arról nem gondolkozik senki. Nekünk pedig az nem elég, hogy a nagy urak gondolkozzanak a kérdés megoldása fölött, mert Szabadkán ezer és ezer ember egy roppant kérdőjelet képez arra nézve: mi lesz a vége ennek az állapotnak, és napszámba menve többet kereshetnek mint ha saját pénzükért ügyüket a bíró elé viszik. A bírót és segéd-személyzetét nem okozhatjuk, dolgoznak annyit a mennyit bírnak, de hát utóvégre sem rabszolgák és nem lehet tőlük követelni azt, hogy virradattól sötétségig feláldozzák egész életüket.

— **Márczius 15 ikét,** a szabad Magyarországot megalkotásának évfordulóját váro-

sunkban mint minden évben, — bár igen szerény körökben, — az idén is megünnepelik. A szabadkai iparrestület előljárósága f. hó 14-én este 7 óraker szónoklatokkal egybekötött estebédet rendez a „Hungaria” épület nagytermében. Részvételi díj személyenkint 1 frt. — Az iparos ifjak művelődési kör pedig f. hó 18-án ünnepi megamárczius 15-iki nagy napot, énekkel és szavalattal a Paganini 1843/49-iki tűzér kapitány sirjának megkoszoruzásával. Este a „Pest” szálloda nagytermében felolvasás, szavalat és táncz.

— **Meglepte a liberális nagyülést.** Nagy Dezső fővárosi ügyvéd neje Czorda Bódog kuriai tanács elnök városunk szülöttének leánya épen az nap midőn Budapesten a liberális nagygyűlés ünnepélyessége folyt, a hazatérő férjet z egészséges ikergyermekekkel lepte meg. Az anya és a két ujonszülött (1 fiu és 1 leány) a legjobb egészségnek örvendenek.

— **Uj vendéglő.** A Weinman Jenő-féle vendéglőt tegnap egy új vállalkozó, Eckstein Ignácz újra restaurálva megnyitotta s az „Arany bikához” czímmel ruházta fel. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

NYILT-TÉR.*)

NYERSELYEM BASZTRUHÁKRA alkalmas kelméket öltönyönként 10 frt 50 krért és jobb fajtájukat is — valamint fekete, fehér és színes selymekelméket méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig — sima, koszkázott, csikozott, mintázott és damaszolt stb. minőségben (mintegy 240 fajtában és 2000 különböző szín s arnyalatban) szállít: póstabér és vámmentesen HENNEBERG G. (es. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svajczba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

„Azok a kutyanyelvek.”

A „Szabadság” f. évi 8. számának tárczarovatában a Sz. K. helyi lap egyik színházi kritikusanak vélt egyén magaviselését a színházban és egy *nem általa* irt kritikát kritizáltam meg *tréfásan*.

Erre egy magát Kcs. nek nevező *valaki* a Sz. K. legutóbbi számában szinte a tárczarovatban, de nem tréfásan, hanem *doronggal*, egy favágó módjára, — *gorombán* válaszol.

Bár különösnek találom azt, hogy *valaki* egy *tréfásan* megirt tárczára — még pedig illetéktelenül — kvalifikálhatlan durvasággal, képtelen ráfogásokkal, jellemtelen gyanúsításokkal válaszol, amikre reflectálnom sem kellene, annál kevésbbé, mert az illető a névtelen hősök köpenye mögé buvik s így érdemesnek sem kellene tartanom az olyan *a sötétben bujkáló és támadó* embert arra, hogy miatta a tollat bemártsam, — mégis nehogy az a bizonyos Kcs. azt gondolja, hogy dorongaitól visszariadok, kijelentem: *micszerint egy agylágyulásban, ideiglenesen alkalmazott, nagyraást hóbortban szenvedő tanító-jelölt támadására* tovább nem válaszolok.

Egyet azonban ajánlok a „*végzett*” (?) tanító-jelölt urnak, és ezt nem latinul, sem angolul, hanem magyarul úgy, hogy mindenki megértse, megmondom: *térjen le arról az útról amelyre lépett, mert ilyen modorral Szabadkán — irodalmi téren mint ő mondja — célt érni nem fog.*

Sajnálom azt a szülőket kiknek gyermekei az ő neveltetésére bízzák.

„Amerikai kubikos.”

Köszönet nyilvánítás.

Alulírott kötelességemnek tartom hálás köszönetem nyilvánítani azon gyors és kulans elintézésért, melyet boldogult férjemnek Lówy Jakabnak f. é. február hó 10-én bekövetkezett elhalálózása folytán az *Első magy. ált. biztosító társaság* mint elsőrangú hazai intézet a biztosított összeg kifizetése tekintetében irányomban tanusított.

Ösv. Lówy Jakabné,

Fűgynökség Kunetz Mór bank és váltó tizleténél.

*) E rovat alatt közlötékért nem vállal felelősséget a szerk.

Eladó szőlők.

1-ször Palloson, a vasuti állomástól mintegy száz ölnyre 2000 □ öl.
2-szor kissé távolabb ugyanazon a részen 1000 □ öl azonnal átvehető a szerződés megkötése után.
Részletes értesítést ad e lap kiadóhivatala.

Fiatal ember

aki a magyar és német nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja, és a kereskedelmi teendőkhöz járatos, irodalmi munkák teljesítésére, esetleg csak a délutáni időtartamra — alkalmazást nyerhet.
Bővebbet e lap kiadóhivatalánál.

184./tan. 1894. sz.

Felhívás.

A cs és kir. hadsereg és a m. kir. honvédség lövészlegelének mozgatás esetében leendő fedezéséről szóló 1873. évi 20. t.-cz. végrehajtása tárgyában kiadott szabályrendeletre képest, figyelemzett Szabadka város területén levő összes lótulajdonosokat arra: hogy az évi ló-állomány megállapítása végett a lovak összeírása f. évi március hó 27-től április hó 5-ig elnökletem alatt fog a városház katonaiügyi osztályban foganatba vétetni.

Azon lótulajdonosok, kik lóállományukat a fent kitett határidőn belül bejelenteni elmulasztják. — az utólagos bejelentésre szorításon kívül még minden ló után 10 frt pénzbírsággal fognak büntettni.

Kötelességévé tétetik egyszersmint a város közönségének, hogy az összes személy és teher szállító lófogatók nemkülönben az ökrös szekerek e város területén irattassanak össze.

Felhívom tehát egyszersmint az összes szekertulajdonosokat, minden be nem vallott szekér után 10 frt bírság terhe mellett, hogy a fent kitett határidőn belül szekereiket bejelenteni el ne mulasztják. Mintán városunkban több hasonlóan egyén fordul elő, ennél fogva helyes lajstromozás végett minden lótulajdonos, az összeírás alkalmával, a városiak — kör és házszámot, — tanyaiak pedig — pusztát és házszámukat tartóznak pontosan bemondani, mert ellenkező esetben ennek fiótlására fognak utasíttatni.

Kelt Szabadkán, 1894. március 1-én.

Mamusich Lázár,
polgármester.

272/1894. v. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbírói 2053/894 számú végzése által Bran Áron és fiai javára végrehajtást szenvedett Schönfelder György ellen 602 frt 36 kri tőke és jár. követelés erejéig elrendelt kielégítést végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 579 frt 50 krra becsült egy varógép, bolti allványok, különféle szövetek, szobatorok, ágyneműk és 100 kéve nádból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 2281/894 sz. aiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis alperes üzleti helyiségében és lakásán leendő eszközösére 1894-ik évi március hó 12-ik napjának délután 2-ik órája határidőn kitűzettek és ahhoz venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen — az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében — a legtöbbet érőnek becsáron alul is eladtni fog.

Az 1881. évi LX. t.-cz. 111. §-a értelmében, kik az árveretténi rendelt ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben az, hogy részünkre foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírottal egy példányban írásban beadni, vagy pedig, szóval bejelenteni tartoznak. — Végre kütelessék berbe- vagy haszonbérbeadók az 1881. évi LX. t.-cz. 112. §-a értelmében azon követelés összegét, melyre nevezte törvényes zálogjogot igényelnek, az árverés megkezdéseig alulírottal bejelenteni.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szabadkán 1894. évi március hó 2-ik napján.
Strasser Henrik kir. bírósági végrehajtó.

562/894. tan. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Szabadka sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tételük, miszerint a város belterületén elvonuló koczka kő burkolat ez évben eszközendő kijavításához szükséges 25.000 drb (huszonötezer) szobbi trailybt koczka kövek beszerzésére zárt ajánlati versenytárgyalás tűzetik ki.

Írásbeli zárt ajánlatok két darab minta kővel — melyek egyik $18\frac{1}{2}/18$ másik $18\frac{1}{8}/17$ cm. méretű legyen, — 1894. március 20. d. e. 10 óráig Szabadka város iktató hivatalába nyújtandók be.

A kötő kövek, melyek körül két drb három $18\frac{1}{8}/18$ cm.-nek számítatik, a szállitmány 20% -át meg nem haladhatják.

Az ajánlatban világosan kiteendő az ezer darabonként fizetendő ár, melybe a szállítási díj Szabadka vasut állomásra is beszámítandó.

A szállitmány kifogástalan átvételétől számított négy hét alatt az esedékes váltólati összeg vállalkozóknak ki fog fizettni.

Az ajánlatához melléklendő az ajánlati összeg 5%-ának megfelelő ovadék, készpénzben vagy ovadékképes papírba, mely a szállítás elnyerése esetén 10%-ra egészítendő ki. A szállításnak az árlejtés eredményének jóváhagyásától számított négy hét alatt be kell fejeztni. A vállalatból eredő összes bélyeg és egyéb illetékek vállalkozót terhelik.

Szabadka, 1894. március 3-án.

A városi tanács.

1558 szám/1kv 1894.

Árverési hirdetményi kivonat.

A topolyai kir. járásbíró mint telekívi hatóság közhírré teszi, hogy Hajnal Józsefné szül. Major Kata s családokozott tarsi végrehajtóknak, — Kis Ferenc Mihály és tarsi végrehajtást szenvedők elleni 97 frt 81 kr. stb. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a topolyai kir. járásbíró) területén levő Topolya községében fekvő, a topolyai 632 sz. tjkben A I. 749 hrsz. a. foglalt házbirtokra és tartozékára, Dr. Reissner Lajos ügyvéd szabadkai lakos utóajánlata követ-

keztében, az utóajánlati végrehajtási árverést a 3848/93. sz. a. már kibocsájtott alparverési föltétel lek mellett 400 frt kiküldési árral elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1894. évi április hó 21-iki d. e. 9 órákor a kebelbéli tkvi értesítő helyiségben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 200 frtot készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított, és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegáltatni.

Kelt Topolyán 1894. évi február hó 29-án, a topolyai kir. járásbíró mint tkvi hatóság.

Malonyai kir. járásbíró.

7363 szám/Ttk. 93.

Árverési hirdetményi kivonat.

A topolyai kir. járásbíró mint tkvi hatóság közhírré teszi hogy Franczezi Anna dályai lakos végrehajtóknak, egy családokozott Krihl Amália, Szilpics József, Singer Adolf, Bauer Ignác, Veiszberger Pankász, Popovics Dusan, Grúics Glisó, Kovács Imre és Berko Ferenc további és későbbi végrehajtóknak ifj. Kanyó János pacséri lakos elleni 100 frt s illetve a családokozott végrehajtóknak 2560 frt 500, frt 817 frt 73 kr. 1996 frt 67 kr. 468 frt 07 kr. 345 frt 9 kr. 200 frt 430 frt és 100 frt tőke követelési és jár. iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék a topolyai kir. járásbíró területén Pacsér községében fekvő a pacséri 384 számú tjkben Nasztrszky Peter, mint végrehajtást szenvedett jeg utóajánlata A + 1049 hrsz. a. foglalt szőlőre és tartozékára az árverést 416 frtban ezennel megállapított kiküldési árral elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1894. évi május hó 16-ik napján d. e. 10 órákor Pacsér községében megállapított nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladajni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegáltatni.

Kelt Topolyán v. kir. járásbíró mint tkvi hatóságánál 1893. évi október hó 19-én.

Malonyai kir. járásbíró.

Bor és sörcsarnok

az „Arany biká“-hoz.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a volt Weinman Jenő-féle sörcsarnokot átvettem, ugyanazon helyiségben, I. kör. Lendvay-utca 18. sz. a. f. hó 10-én megnyitom s az „Arany bika“-hoz ezimezve

bor és sörcsarnokká

alakítottam át.

A n. é. közönség igényeinek megfelelőleg mindig a legjobb minőségű italok és ételek kiszolgálásáról gondoskodtam. Egyuttal tudatom, hogy ebéd és estebédekre bérletet is nyitok helyben és házhoz hordva a lehető legjutányosabb előfizetés mellett.

A megnyitás Csengő János tambura zenekar vezető közreműködése mellett történik.

Magamat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva, maradok mély tisztelettel

Eckstein Ignátz

vendéglős.

Kezdeté s órákor.

Felhívás

Zálogház részvény jegyzésére.

A Közgazdasági bank részvénytársaság az általa jegyzett Zálogház részvényekből 100 darabot nyilvános aláírás útján részletfizetés mellett eladni szándékozik, ennél fogva felhivatnak mindazok, kik ezen részvényekből jegyezni óhajtanak, hogy ebbeli szándékukat a Közgazdasági banknál, vagy a Zálogház részvénytársaságnál bejelenteni, s az ott kitett íven nevüket és a jegyzett részvények darab számát bejegyezni sziveskedjenek.

A részvények ára darabonként 56 forint.

Fizetési feltételek a következők:

A részvény jegyzés alkalmával lefizetendő	10 frt.
1894. április 30-án	10 "
" május 31-én	10 "
" június 30-án	10 "
" július 31-én	10 "
" augusztus 31-én	6 "

Az aláírás határideje 1894. április 15, ha azonban a fentjelzett 100 drb részvény ezen határidőn belül jegyeztnének, a Közgazdasági bank az aláírást a 100 drb jegyzése után azonnal beszünteti.

Szabadka, 1894. március 8-án.

Közgazdasági bank részvénytársaság.

Nyomatott Schlesinger Sándornál Szabadkán.